[redacted]

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

MSZW

18/10 bij Alth & dan voor snecheid! en 3/11 in MR?

TER BESLISSING

[redacted]

Aan Minister van SZW en Minister voor APP

Datum
10 oktober 2023

nota

Nota aan MSZW (cc MAPP) inzake wetstraject verhogen minimumloon per 1 juli 2024

Onze referentie
[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Tweede contactpersoon
[redacted]

Uiterlijk bij
18 oktober 2023

Bijlage(n)
3

Aanleiding

Naar verwachting neemt de TK komende week het amendement Van der Lee c.s. aan. Dit amendement voorziet in het verhogen van het minimumloon met 1,2% per 1 juli 2024, met doorwerking op uitkeringen zoals de bijstand, AOW, WW en WIA. In deze nota gaan we ervan uit dat de Kamer komende week voor het amendement (en bijbehorende dekking) stemt. Om de minimumloonsverhoging door te voeren hebben wij een concept-wetsvoorstel opgesteld (bijgaand). Met deze nota leggen we u de planning voor, en een inhoudelijk beslispunt over doorwerking op de arbeidskorting.

We ontvangen uw antwoord graag uiterlijk vrijdag 20 oktober. Dan kunnen wij tijdig aanleveren voor de Cwizo.

Geadviseerd besluit

Wij adviseren u:

- akkoord te gaan met agendering van het concept wetsvoorstel in de Cwizo van 30 oktober. Dit is het snelst mogelijke tijdpad. U treft het ingevulde Cwizo-formulier in de bijlage.
- de doorwerking van de minimumloonsverhoging op de inkomensgrenzen van de arbeidskorting te voorkomen. Zo kunt u voorkomen dat lagere inkomens als gevolg van de verhoging van het minimumloon meer belasting gaan betalen en hoge inkomens juist minder. Bij de bijzondere verhoging per 1 januari 2023 is deze doorwerking ook voorkomen. In de budgettaire raming is hier opnieuw rekening mee gehouden.

Kernpunten

- U vindt de planning richting 1 juli 2024 in de toelichting. Zoals eerder aangegeven is deze krap. Gezien het initiatief voor de Wml-verhoging vanuit de Kamer komt zijn er weinig vrijheidsgraden. U (MSZW) dient het wetsvoorstel in. U (MAPP) ontvangt alle stukken over dit wetstraject in de CC, onder andere vanwege de raakvlakken met het sociaal minimum en de AOW. Deze aanvliegroute is met BO kortgesloten.
- In overleg met AZ streven we naar behandeling in de MR van 10 november. Dit betekent dat er geen ruimte is voor Rwizo-behandeling.
- In de planning na de MR is het advies van de Raad van State een belangrijke factor. Een spoedadvies duurt 4 tot 6 weken. Bij een duur van 5 weken of minder kan het voorstel vóór het kerstreces worden ingediend bij de Tweede

Dan kan hun dit bij stuk toch ook zonder Rwizo en dus meiden dan 30/11

Kamer. Bij een langere duur kan de TK het voorstel pas na het reces (16 januari 2024) in behandeling nemen.
- Openbaarmaking: bij aanbieding van het wetsvoorstel aan de TK zullen wij deze beslisnota aanbieden voor openbaarmaking.

Toelichting

Voorkomen stijging arbeidskorting

- Het wetsvoorstel verhoogt het minimumloon met volledige doorwerking in samenhangende regelingen, zoals de bijstand, AOW en UWV-uitkeringen. Dat is in lijn met het amendement van de TK.
- De inkomensgrenzen (bij grofweg half WML, WML en modaal) in de arbeidskorting schuiven mee met het minimumloon. De minimumloonsverhoging per 1-1-2023 werkte niet door op de inkomensgrenzen in de arbeidskorting. Dit zorgde ervoor dat lage inkomens het maximale profijt hebben van de minimumloonsverhoging (zowel hoger brutoloon als een hogere arbeidskorting omdat ze verder in het opbouwtraject komen) terwijl juist wordt voorkomen dat er iets verandert (min of plus) bij hogere inkomens die niet worden bereikt door een hoger minimumloon. Ons advies is om deze doorwerking weer te voorkomen.
- Als er overeenstemming is over het voorkomen van doorwerking op de arbeidskorting, dan is het aan FIN om dit te regelen in het Belastingplan 2025. In bijgaand wetsvoorstel wordt dan volstaan met een korte toelichting en verwijzing naar het Belastingplan. Dit is afgestemd met FIN.

Wet sociale werkplaatsen (WSW)

- In het voorliggende wetsvoorstel zijn geen middelen gereserveerd voor de doorwerking van de verhoging van het minimumloon op de Rijksbijdrage WSW, aangezien de Rijksbijdrage niet automatisch meestijgt met een minimumloonsverhoging.
- Een verhoging van het minimumloon leidt in eerste instantie tot hogere kosten voor de bedrijven die de WSW uitvoeren. Deze bedrijven worden zwaar gesubsidieerd door gemeentes. Aangezien niet alle bedrijven de extra loonkosten zullen kunnen dragen, komen deze kosten bij gemeentes te liggen. Deze gemeentes hebben vanuit het Rijk de taak gekregen om mensen met een WSW-indicatie een dienstverband aan te bieden.
- In het voorjaar van 2023 is er geld voor de doorwerking van de minimumloonsverhoging per 1 januari 2023 op de Rijksbijdrage WSW gereserveerd. Dit is gedekt op de SZW-begroting.
- Bij een nieuwe verhoging verwachten wij dat gemeenten wederom zullen vragen om compensatie. Er is geen ruimte om een verhoging van de Rijksbijdrage WSW op te nemen in het wetsvoorstel. Het eerstvolgende besluitvormingsmoment is de voorjaarsbesluitvorming van 2024.

Politieke context

Met dit wetsvoorstel voldoet u aan het verzoek van de Tweede Kamer om het minimumloon conform amendement met 1,2% te verhogen. De behandeling van het wetsvoorstel zal echter zijn aan de Tweede Kamer in de nieuwe samenstelling. Het is op dit moment moeilijk te voorzien of dit gevolgen zal hebben voor de behandeling.

Financiële overwegingen

- De beleidsmatige verhoging zal de overheidsuitgaven met structureel 857 miljoen euro per jaar doen toenemen. Hierbij is uitgegaan van voorkomen van doorwerking op de inkomensgrenzen in de arbeidskorting.
- Bijgaand wetsvoorstel regelt alleen de verhoging van het minimumloon. De budgettaire verwerking van de verhoging op de SZW-begroting wordt geregeld middels het amendement Van der Lee c.s.
- De dekking van het amendement wordt geregeld middels een amendement op het Belastingplan. Mocht dat amendement onverhoopt niet worden aangenomen, dan kunt u besluiten de verhoging niet in de huidige vorm door te zetten door het wetsvoorstel aan te passen of in te trekken.

Juridische overwegingen

- Bij de voorgaande bijzondere verhoging adviseerde de Raad van State kritisch op de doorwerking op de AOW-uitkering. De RvS merkte op dat de doorwerking op de AOW afweek van het coalitieakkoord, en dat een motivering ontbrak. De Raad van State vond dat financiële middelen beter elders ingezet konden worden met oog op de beperkte armoederisico's onder gepensioneerden. Tevens wees de RvS erop dat anders dan bij andere groepen, het arbeidsmarktperspectief ontbreekt. Waar verhoging van het minimumloon betekenis heeft om werken meer lonend te maken of de armoedeval te verkleinen, geldt dit niet voor de AOW. Inschatting is dat de RvS nu vergelijkbare bezwaren zou kunnen aanvoeren.
- Wij herkennen dat armoede vooral speelt onder andere groepen dan gepensioneerden. Dit laat onverlet dat – zonder doorwerking op de AOW – een niet onaanzienlijk deel van de gepensioneerden in 2024 met een koopkrachtdaling geconfronteerd zou worden, nadat de koopkracht van de meeste gepensioneerden ook in 2023 reeds is gedaald. Dit argument vormt in bijgaand voorstel de motivatie voor de doorwerking op de AOW.

Krachtenveld

Reacties op het idee om het minimumloon bijzonder te verhogen zijn gemengd.

Vakbonden steunen de verhoging. Zo noemt FNV de verhoging een kleine stap in de goede richting. Vakbonden zien de eerdere verhogingen van het minimumloon als compensatie voor de hoge inflatie, maar vinden meer nodig om het reële minimumloon te laten stijgen. FNV roept op het minimumloon verder te verhogen naar 60% van het mediane brutoloon van voltijders. Dat komt volgens FNV neer op 16 euro per uur.

Werkgeversorganisaties wijzen de maatregel af. Zij vinden dat een minimumloonverhoging sympathiek klinkt, maar stellen dat armen en andere mensen in een penibele situatie er weinig mee opschieten. Volgens VNO-NCW/MKB-Nederland kan de beoogde koopkrachtondersteuning beter verlopen via vermindering van de belasting- en premiedruk.

Strategie en proces

De planning voor het wetsvoorstel is hieronder weergegeven. In aanloop naar de CWIZO zullen we waar nodig nog wijzigingen aanbrengen in het wetsvoorstel. De planning koerst op goedkeuring van het voorstel door de Eerste Kamer in de eerste week van april. Uiterlijk 15 april moeten het UWV en de Dienst Toeslagen met zekerheid weten wat de hoogte van het minimumloon wordt per 1 juli 2024.

Om deze termijn te halen zullen we goed moeten communiceren met de Raad van State en met beide Kamers.

Datum
10 oktober 2023

Onze referentie

PLANNING (o.b.v. spoedadvies RvS in 6 weken)	
1. Aanleveren voor Cwizo	20 oktober 2023
2. Aanleveren Regiegroep StvdA	25 oktober 2023
3. Cwizo	30 oktober 2023
4. Regiegroep StvdA	1 november 2023
5. Aanleveren MR	3 november 2023
6. MR-behandeling en machtiging spoedadvies Raad van State + machtiging nader rapport	10 november 2023
7. Spoedadvisering Raad van State Spoedadvies vergt 4 tot 6 weken. We gaan hier uit van 6 weken.	13 november – 25 december 2023
Kerstreces TK: vrijdag 22 december 2023 t/m maandag 15 januari 2024	
8. Indiening wetsvoorstel Tweede Kamer	16 januari 2024
9. Behandeling wetsvoorstel Tweede Kamer	16 januari – 27 februari 2024
10. Behandeling wetsvoorstel Eerste Kamer	4 maart – 2 april 2024
11. Publicatie wet in staatsblad	15 april 2024
12. Na 15 april kunnen UWV en Dienst Toeslagen geen rekening meer houden met wijzigingen.	**15 april 2024**
13. Inwerkingtreding	1 juli 2024

En directeel 3/11 in MR?

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Concept wetsvoorstel	Ter informatie (niet verzenden)	
2	Aanbiedingsformulier CWIZO	Ter informatie (niet verzenden)	
3	Amendement Vd Lee	Ter informatie (niet verzenden)	

[redacted]

MSZW

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

2/11 CZ

TER BESLISSING

ASEA
[redacted]

Datum
31 oktober 2023

Onze referentie
2023-[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Tweede contactpersoon
[redacted]

Uiterlijk bij
2 november 2023

Bijlage(n)
3

Aan Minister van SZW en Minister voor APP

nota

Nota aan MSZW en MAPP over aanleveren MR wetsvoorstel Wml-verhoging 1,2% per 1 juli 2024

Aanleiding

In de Cwizo van 30 oktober is besloten het wetsvoorstel voor verhoging van het minimumloon per 1 juli 2024 door te geleiden naar de MR. Met bijgaand aanbiedingsformulier kunt u het wetsvoorstel aanbieden ter behandeling in de MR van 10 november.

We ontvangen uw reactie graag uiterlijk donderdag 2 november. De ochtend daarna moeten we de stukken aanleveren bij AZ.

Geadviseerd besluit

We adviseren u (MSZW) om:

- bijgaand aanbiedingsformulier te ondertekenen
- bijgaande brief aan de minister-president te ondertekenen
- zoals gebruikelijk telefonisch het verzoek om spoedadvies te bespreken met de vice-president van de Raad van State.

Een belafspraak met de vice-president van de Raad van State wordt gepland. De vice-president zal met name geïnteresseerd zijn in de redenen waarom spoedadvies noodzakelijk is. U kunt aangeven dat u met spoed advies nodig heeft omwille van de uitvoerbaarheid. In april 2024 moet u uitvoerders zoals UWV en Dienst Toeslagen informeren over wat het minimumloon wordt per 1 juli 2024. Hierbij kunt u aanvoeren dat u kiest voor verhoging per wetswijziging, en niet voor de snellere route via Algemene maatregel van bestuur. Hiermee komt u tegemoet aan kritiek die de Raad van State uitte toen u de AMvB-route gebruikte voor de verhoging van 2023.

Toelichting

In de eerdere nota over dit wetsvoorstel vroeg u of behandeling in de MR al op 3 november zou kunnen. In dat geval zou er onvoldoende tijd zijn voor adequate voorbereiding van de andere leden van de MR. Vandaar volgen we het reguliere proces van aanlevering.

Met bijgaand formulier vraagt u de ministerraad om drie dingen, die zijn bedoeld voor het bespoedigen van het proces:

1. akkoord op het vragen van spoedadvies aan de Raad van State
2. machtiging om bij een positief advies van de Raad van State het voorstel aan te bieden aan beide Kamers, zonder het (opnieuw) in de MR te agenderen

3. akkoord op het niet uitvoeren van een internetconsultatie, gelet op het spoedeisende karakter van het wetsvoorstel, waarbij het wetsvoorstel wel met sociale partners is geconsulteerd.

Bovenstaande vragen hebben we ambtelijk aangekondigd in de Cwizo en separaat bij Algemene Zaken. AZ komt nog met een reactie.

De Raad van State was bij de bijzondere verhoging per 1 januari 2023 kritisch op:

- de gekozen route (verhoging middels Algemene Maatregel van Bestuur). Dit bezwaar is nu niet aan de orde. Want de verhoging gaat via wetswijziging.
- doorwerking op de AOW. De Raad van State merkte op dat doorwerking op de AOW afweek van het coalitieakkoord, en dat een motivering ontbrak. Bij onderhavige verhoging is opnieuw sprake van doorwerking op de AOW. Het argument hiervoor in de toelichting van bijgaand is dat zonder doorwerking een niet onaanzienlijk deel van de gepensioneerden in 2024 met een koopkrachtdaling geconfronteerd zou worden, nadat de koopkracht van de meeste gepensioneerden ook in 2023 reeds is gedaald.

Strategie en proces
De planning voor het wetsvoorstel is hieronder weergegeven. In aanloop naar de ministerraad zullen we indien nodig de tekst over uitvoering door UWV aanpassen. De planning koerst op goedkeuring van het voorstel door de Eerste Kamer in de eerste week van april. Uiterlijk 15 april moeten het UWV en de Dienst Toeslagen met zekerheid weten wat de hoogte van het minimumloon wordt per 1 juli 2024. Om deze termijn te halen zullen we goed moeten communiceren met de Raad van State en met beide Kamers.

PLANNING (o.b.v. spoedadvies RvS in 6 weken)	
1. Aanleveren voor Cwizo	20 oktober 2023
2. Aanleveren Regiegroep StvdA	25 oktober 2023
3. Cwizo	30 oktober 2023
4. Regiegroep StvdA	1 november 2023
5. Aanleveren MR	3 november 2023
6. MR-behandeling en machtiging spoedadvies Raad van State + machtiging nader rapport	10 november 2023
7. Spoedadvisering Raad van State Spoedadvies vergt 4 tot 6 weken. We gaan hier uit van 6 weken.	13 november – 25 december 2023
Kerstreces TK: vrijdag 22 december 2023 t/m maandag 15 januari 2024	
8. Indiening wetsvoorstel Tweede Kamer	16 januari 2024
9. Behandeling wetsvoorstel Tweede Kamer	16 januari – 27 februari 2024
10. Verstrekken implementatieopdracht aan UWV	1 maart 2024
11. Behandeling wetsvoorstel Eerste Kamer	4 maart – 2 april 2024
12. Publicatie wet in staatsblad	15 april 2024
13. Na 15 april kunnen UWV en Dienst Toeslagen geen rekening meer houden met wijzigingen.	**15 april 2024**
14. Inwerkingtreding	1 juli 2024

Datum
31 oktober 2023

Onze referentie
2023-[redacted]

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	MR aanbiedingsformulier	ter ondertekening door MSZW	
2	Brief aan MP	Ter ondertekening door MSZW en verzending	
3	Wetsvoorstel	Ter informatie (niet verzenden)	

[redacted]

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

MSZW is akkoord [redacted] 10/11)

8/11 CF

BRIEF ONDERTEKENEN

ASEA

[redacted]

Datum
31 oktober 2023

Onze referentie
2023-[redacted]

Opgesteld door

[redacted]

Tweede contactpersoon

[redacted]

Bijlage(n)
3

Aan Minister van SZW en Minister voor APP

nota

Nota aan MSZW en MAPP over aanbieding bij Kabinet van de Koning van wetsvoorstel Wml-verhoging 1,2% per 1 juli 2024

Aanleiding

Het wetsvoorstel tot verhoging van het wettelijk minimumloon per 1 juli 2024 wordt op 10 november behandeld in de MR. Indien de MR akkoord gaat, kunt u (MSZW) met bijgaande stukken het wetsvoorstel doorgeleiden naar het Kabinet van de Koning en de vice-president van de Raad van State verzoeken om het voorstel met spoed te behandelen.

Gezien het krappe tijdspad lijkt het ons verstandig om direct na de MR van 10 november de stukken door te geleiden en de brief te verzenden.

Geadviseerd besluit

We adviseren u (MSZW) te ondertekenen en na goedkeuring in de MR van 10 november te verzenden:

1. bijgaande aanbiedingsbrief aan het Kabinet van de Koning
2. bijgaande brief aan de vice-president van de Raad van State te ondertekenen
3. de memorie van toelichting bij bijgaand wetsvoorstel.

Toelichting

Op woensdag 8 november om 17.30 uur heeft u (MSZW) reeds een belafspraak met de vice-president van de Raad van State om uw verzoek om spoedbehandeling toe te lichten. Bijgaande brief betreft een schriftelijke bevestiging van uw verzoek.

Bijlagen

1	Aanbiedingsbrief aan Kabinet van de Koning	Ter ondertekening en verzending na goedkeuring in MR 10 november
2	Brief aan vice-president Raad van State	Ter ondertekening en verzending na goedkeuring in MR 10 november
3	Wetsvoorstel	Memorie van Toelichting ter ondertekening door MSZW; daarna volledig wetsvoorstel als bijlage mee zenden

[redacted]

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

MSZW is akkoord [redacted] 14/12)

14/12 09

Aan Minister van SZW

TER BESLISSING

ASEA
[redacted]

Datum
11 december 2023

Onze referentie
2023-[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Tweede contactpersoon
[redacted]

Uiterlijk bij
13 december 2023

Bijlage(n)
4

nota

Nota aan MSZW (cc MAPP) over nader rapport bij wetsvoorstel verhoging minimumloon 1 juli 2024

Aanleiding

De Raad van State heeft positief geadviseerd (dictum b) over het wetsvoorstel waarmee het minimumloon per 1 juli 2024 bijzonder wordt verhoogd met 1,2 procent. Op basis van het advies hebben wij de memorie van toelichting uitgebreid en een nader rapport opgesteld. Hieronder gaan wij nader in op het advies/nader rapport en het verdere proces richting indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer.

Geadviseerd besluit

Het advies is om bijgaand wetsvoorstel met aangepaste memorie van toelichting en het nader rapport te agenderen voor de Ministerraad van 22 december a.s. Daartoe kunt u het MR-aanbiedingsformulier ondertekenen.

Ondertekening is uiterlijk 15 december nodig voor aanlevering voor de MR. U ontvangt een separate nota met stukken waarmee u – na goedkeuring in de MR - de Koning kunt verzoeken het wetsvoorstel aanhangig maken bij de Tweede Kamer.

Kernpunten

- Met akkoord van de MR van 10 november heeft de Koning het wetsvoorstel voor advisering aangeboden aan de Raad van State.
- De Afdeling advisering van de Raad van State heeft op uw verzoek met spoed geadviseerd, met een positief dictum (dictum b). Dit betekent dat de Afdeling opmerkingen heeft, maar geen bedenkingen of bezwaren die het indienen van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer in de weg staan.
- De opmerking betreft de doorwerking van de minimumloonsverhoging op de AOW. De Afdeling stelt vraagtekens bij de doelmatigheid van deze doorwerking voor het reduceren van armoede. De Raad betoogt dat AOW-gerechtigden van alle leeftijdsgroepen het minst risico op armoede lopen, terwijl de doorwerking op de AOW wel € 517 mln per jaar kost (op een totaal budgettair beslag van € 857 mln per jaar). De Afdeling adviseert om de doorwerking op de AOW nader te motiveren en zo nodig het voorstel aan te passen.
- Wij adviseren om in reactie op het advies van de Raad van State de toelichting op het wetsvoorstel uit te breiden met een nieuwe alinea. Boodschap van die alinea is dat (zie ook het bijgevoegde nader rapport):

- de doorwerking van de verhoging van het minimumloon op de AOW-uitkeringen wat het kabinet betreft past bij het doel van het wetsvoorstel om de bestaanszekerheid van uitkeringsontvangers en van werknemers aan de basis van het loongebouw te vergroten;
- dat doel verder gaat dan het (zo gericht mogelijk) verminderen van armoede;
- het wetsvoorstel zekerheid biedt van hogere lonen en uitkeringen, waaronder de AOW-uitkeringen, en zo een aanvulling vormt op het koopkrachtpakket van Prinsjesdag.

Toelichting

Strategie en proces

Dankzij de spoedige advisering van de Raad van State is de kans op tijdige afronding van dit wetstraject groter geworden. De behandeltijd voor de Tweede Kamer is echter krap, het is daarom voor de implementatie van het wetsvoorstel van belang dat de Tweede Kamer de wetsbehandeling met voorrang oppakt. De verdere planning is als volgt:

15 dec	aanleveren stukken aan AZ
22 dec	behandeling stukken in MR
22 dec – 11 jan	BO verstuurt stukken aan Kabinet van de Koning
11 jan	BO schakelt met TK over behandeling wetsvoorstel
12 jan	Koning biedt wetsvoorstel aan ter behandeling in TK
23 jan	procedurevergadering TK
23 jan – 1 mrt	behandeling wetsvoorstel in Tweede Kamer
1 mrt	implementatieopdracht verstrekken aan UWV
4 mrt – 2 april	behandeling wetsvoorstel in Eerste Kamer
uiterlijk 15 april	publicatie wet in staatsblad
1 juli 2024	inwerkingtreding

U ontvangt een separate nota om in dezelfde MR van 22 december ook de kabinetsreactie op de evaluatie van het minimumloon te agenderen.

Krachtenveld

De eerdere behandeling van dit wetsvoorstel in de MR van 10 november kende geen geschilpunten. Onze verwachting is dat dit nader rapport opnieuw geen discussiepunten zal opleveren. Zeker omdat het RvS-advies in lijn is met het eerdere RvS-advies bij de AMvB – dat destijds door de MR zonder discussie is behandeld – waarmee het minimumloon per 1 januari 2023 bijzonder is verhoogd.

Communicatie

Directie Communicatie heeft een persbericht in voorbereiding. Dit persbericht wordt uitgestuurd wanneer het wetsvoorstel openbaar wordt. Dit gebeurt wanneer de Koning het wetsvoorstel doorgeleidt naar de Tweede Kamer. Naar verwachting zal dit medio januari zijn. De kernboodschap van het persbericht is dat u de wet wijzigt waardoor het minimumloon per 1 juli 2024 met 1,2% extra zal stijgen, en dat het nieuwe bedrag van het minimumuurloon per 1 juli 2024 begin april bekend zal worden.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Aanbiedingsformulier MR	ondertekenen	
2	Wetsvoorstel met aangepaste toelichting	Bijlage voor MR	
3	Nader rapport	Bijlage voor MR	
4	Advies Raad van State	Bijlage voor MR	

Datum
11 december 2023

Onze referentie
2023-[redacted]